

Yttrande från Regionkommittén om "Rapport från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: Årlig rapport om jämställdheten i Europeiska unionen 2000"

(2002/C 107/25)

BAKGRUND

Kommissionens rapport till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén: Årlig rapport om jämställdheten i Europeiska unionen 2000, (KOM(2001) 179 slutlig).

Kommissionens beslut av den 2 april 2001 att i enlighet med artikel 265 första stycket i EG-fördraget höra Regionkommittén i denna fråga.

Regionkommitténs ordförandes beslut av den 2 maj 2001 att ge utskott 5 – socialpolitik, folkhälsa, konsumentskydd, forskning, turism – i uppdrag att utarbeta ett yttrande i frågan.

Regionkommitténs yttrande om "Jämställdhet mellan kvinnor och män" (CdR 161/96) (1).

"Resolution från Regionkommittén till medlemsstaterna om förslag till framtida ReK-utnämningar med avseende på jämlik representation" (CdR 237/97) (2).

Regionkommitténs dokument "Analys av de kvinnliga ledamöternas deltagande i Regionkommitténs arbete" (CdR 242/97).

Regionkommitténs dokument "Riktlinjer till föredragandena för att införliva en analys av jämlikhetseffekten i Regionkommitténs yttranden" (CdR 243/97).

Regionkommitténs broschyr om lika möjligheter och Regionkommitténs bidrag till byggandet av Europa, juli 1998.

Regionkommitténs yttrande om "På väg mot en gemenskapens ramstrategi för jämställdhet (2001–2005)" (CdR 233/2000) (3).

Kommissionens rapport om genomförandet av rådets rekommendation 96/694 av den 2 december 1996 om en balanserad fördelning mellan kvinnor och män i beslutsprocessen (KOM(2000) 120 slutlig).

Kommissionens meddelande "Ramstrategi för jämställdhet – Arbetsprogram för 2001" (KOM(2001) 119 slutlig).

Arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar om "Kvinnor och vetenskap – jämställdhetsaspekten som hävstång för att reformera vetenskap och forskning" (SEK(2001) 771 slutlig).

Rådets beslut av den 20 december 2000 om inrättande av gemenskapens handlingsprogram avseende gemenskapens strategi för jämställdhet mellan kvinnor och män (2001-2005) (4).

Europaparlamentets resolution om kommissionens årsrapporter "Lika möjligheter för kvinnor och män i Europeiska unionen" (A5-0198/2000 av den 5.10.2000).

Europaparlamentets resolution om balanserad fördelning mellan kvinnor och män i beslutsprocessen (R5-0034/2001 av den 18.1.2001).

Europaparlamentets resolution om kommissionens meddelande till rådet och Europaparlamentet: Ramstrategi för jämställdhet – Arbetsprogram för 2001 (A5-0224/2001 av den 3.7.2001).

(1) EGT C 34, 3.12.1997, s. 39.

(2) EGT C 379, 15.12.1997, s. 65.

(3) EGT C 144, 16.5.2000, s. 47.

(4) EGT L 17, 19.1.2001, s. 29.

Rekommendationer från Europarådets ministerkommitté: R(85)2 om rättsskydd mot könsdiskriminering, R(96)5 om att förena arbete och familj samt R(98)14 om integrering av ett jämställdhetsperspektiv; rekommendationer från Europarådets parlamentariska församling: rekommendation 1229 (1994) om lika rättigheter för kvinnor och män, rekommendation 1269 (1995) om att uppnå verkliga framsteg beträffande kvinnors rättigheter samt rekommendation 1413 (1999) om lika representation i det politiska livet.

Det utkast till yttrande (CdR 204/2001 rév.) som antogs av utskott 5 den 10 september 2001 (föredragande: Diane Bunyan, UK-PSE, (ledamot av Bristols enhetskommunfullmäktige, UK-PSE).

Utgångspunkter

- Lika möjligheter, inklusive jämställdhet mellan kvinnor och män, är en av Regionkommitténs politiska prioriteringar.
- Den allt större bristen på intresse för lokal och regional politik är ett växande problem, särskilt i fråga om kvinnor och andra underrepresenterade grupper, med följderna att det från dessa grupper saknas kandidater som ställer upp i val.
- Forskning pekar på att de kvinnor och personer från underrepresenterade grupper som ändå kandiderar har svårare att bli uttagna till mandat eller positioner på valsedlar där utsikterna är större att bli vald. När det gäller ReK är ledamöter från underrepresenterade grupper snarare suppleanter än ordinarie ledamöter.
- Kvinnor utgör hälften av befolkningen och halva väljarkåren, men är underrepresenterade i utformningen av politiken och det politiska beslutsfattandet (definierat av Europarådet som de beslutsfattande positioner som personer väljs till via den demokratiska processen; dessa personer tjänstgör på lokal, regional, nationell och europeisk/överstatlig förvaltningsnivå, innehar ministerposter eller andra tjänster på de olika förvaltningsnivåerna eller positioner inom politiska partier; begreppet inkluderar även högre tjänstemän och chefer på hög nivå).
- Forskning visar att den största svårigheten för kvinnor som engagerar sig politiskt är den allt större arbetsbördan det medför att vara folkvald politiker och samtidigt ha krävande familjemässiga och arbetsrelaterade åtaganden.
- Andelen kvinnor i den lokala och regionala politiken är beklagligt låg och ökar oacceptabelt sakta.
- Andelen kvinnor i kandidatländernas politiska liv är mycket oroande och måste behandlas under medlemskapsförhandlingarna.
- Andelen kvinnor på arbetsmarknaden ökar men är koncentrerad till de lägre lönesegmenten, till vissa verksamhets kategorier och oftare till mindre trygga kontraktsvillkor (exempelvis visstidsanställning), vilket i alla avseenden exemplifieras av ReK:s sekretariat.

Mot bakgrund av ovanstående antog Regionkommittén följande yttrande vid sin 41:a plenarsession den 14–15 november 2001 (sammanträdet den 15 november).

1. Regionkommittén bekräftar sitt engagemang för jämställdhet och för att bekämpa alla former av diskriminering, vilket återspeglas i det yttrande som kommittén tidigare antagit om artikel 13 i EG-fördraget⁽¹⁾.

2. ReK betonar återigen att ett jämställdhetsperspektiv bör integreras i Regionkommitténs politiska verksamhet, särskilt i utformningen av yttranden och resolutioner i enlighet med begreppet "gender mainstreaming" – integration av ett jämställdhetsperspektiv.

3. Kommittén välkomnar publiceringen av årsrapporter och ett årligt arbetsprogram och ser detta som ett nödvändigt verktyg för att genomföra och övervaka tillämpningen av gemenskapens handlingsprogram och regelbundet uppmärksamma jämställdhetsfrågan.

4. Regionkommittén beklagar bristen på detaljer i kommissionens arbetsprogram för 2001.

5. En jämn könsfördelning i politikutformningen och beslutsfattandet i den lokala och regionala förvaltningen är absolut nödvändig med hänsyn till mänskliga rättigheter, social rättvisa och ett bättre fungerande demokratiskt samhälle.

⁽¹⁾ CdR 513/1999 fin – EGT L 226, 8.8.2000, s. 1.

6. Kommittén är oroad över bristen på en jämn könsfördelning i det politiska livet på alla förvaltningsnivåer, och efterlyser en mer detaljerad övervakning och utvärdering av aktiva åtgärder och strategier för positiv särbehandling för att göra det möjligt för lokala och regionala myndigheter och politiska partier att utveckla lämpliga strategier.

7. Regionkommittén erkänner det arbete för jämn könsfördelning i beslutsfattandet som utförs av kommittén för kvinnliga folkvalda företrädare inom Europeiska kommuners och regioners råd (CEMR).

8. ReK kräver större insatser för att sprida erfarenheter och identifiera de bästa metoderna på den europeiska kontinenten för att främja kvinnors deltagande i politiken, med särskild tonvikt på situationen i kandidatländerna. I detta sammanhang vill kommittén upprepa förslaget om en jämförande ReK-studie i ämnet.

9. Kommittén begär en utvärderingsrapport om vilka framsteg som gjorts med att integrera jämställdhetsperspektivet i strukturfonderna.

10. Regionkommittén välkomnar den aktuella debatten om män och jämställdhet som kommittén efterlyste i ett tidigare yttrande, och erkänner att män har både rättigheter och skyldigheter.

11. Kommittén välkomnar och instämmer i Europaparlamentets resolution R5-0034/2001 om balanserad fördelning mellan kvinnor och män i beslutsprocessen, där man uppmanar medlemsstaterna att under nästa regeringskonferens föreslå ändringar av fördraget som främjar en jämn könsfördelning inom EU:s institutioner och samtliga beslutsfattande organ. ReK anser att detta bör utvidgas till andra underrepresenterade grupper, exempelvis funktionshindrade personer.

12. Regionkommittén beklagar att kvinnor i nuläget är underrepresenterade bland kommitténs ledamöter, uppmanar de nationella nomineringsorganen att garantera en bättre fördelning nästa mandatperiod och anmodar sina politiska partier att garantera en jämn könsfördelning vid utnämningen av förtroendevalda i början av den tredje mandatperioden år 2002.

13. Kommittén välkomnar ReK:s handlingsplan för lika möjligheter och begär att den snabbt skall genomföras fullt ut och eventuellt utvidgas till att omfatta andra underrepresenterade grupper, för att garantera att sekretariatet avspeglar mångfalden i de samhällen det arbetar för.

Bryssel den 15 november 2001.

Regionkommitténs

ordförande

Jos CHABERT
